

***В.О. Федорчук**, студент 5 курсу спеціальності
«Міжнародна інформація» Східноєвропейського
національного університету імені Лесі Українки*

*Науковий керівник – к. філол. н., доц. кафедри
міжнародної інформації СХУ ім. Лесі Українки
Карпчук Н.П. (Україна, м. Луцьк)*

Етика інформаційно-комунікаційних технологій в Європейському Союзі

*Роботу виконано на кафедрі міжнародної
інформації СХУ ім. Лесі Українки*

*Ідеться про етичні проблеми, пов'язаних із
застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій в
Європейському Союзі.*

*Ключові слова: етика, інформаційна етика, етичні
норми, інформаційно-комунікаційні технології.*

В умовах існування й розвитку глобального інформаційного простору, неймовірної насиченості інформацією та змін, які вимагають від особистості швидко отримувати, вивчати, аналізувати й використовувати велику кількість інформаційного матеріалу, дедалі актуальнішою стає проблема етики в системі інформаційно-комунікаційних засобів.

Телекомунікаційні та комп'ютерні технології, глобальність інтернету не тільки відкривають нові вражаючі можливості для створення та поширення інформації й знань, а й створюють певну небезпеку виникнення суперечностей між цінностями, культурною спадщиною різних держав і народів. Складається така ситуація, коли майже в усіх користувачів інтернету не викликає сумніву корисність та необхідність міжнародної комп'ютерної мережі для сучасної життєдіяльності людства та його розвитку, але водночас

виявляються складні проблеми взаємовпливу та взаємовідносин між інформаційною технологією та культурними традиціями й нормами Приступенко, В. поведінки особистості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема етики в інформаційно-комунікаційних технологій в Європейському Союзі у вітчизняній науковій літературі достатньо ґрунтовно не досліджувалась. Вона розглядалася лише через висвітлення окремих її аспектів вітчизняними та зарубіжними фахівцями. У даному контексті слід згадати наукові розробки таких вчених, як Д. Авраамова, Г. Лазутіної, С. Корконосенка, О. Вартанової, Є. Прохорова, В. Різуна, Т. Шкляра, А. Москаленка, О. Мелещенка, В. Іванова, Г. Почепцова, Т. Петріва, Г. Кюнга, Е.Лоренса, А. Токвіля, Ф. Майора, Д. МакБрайда та М. Бангеммана, Е.Багестрама, Е. Фіхтеліуса, У. Карпена, Д. Берлера, Б. Турекуля, Х. Майна.

Мета роботи – дослідити етичні проблеми, пов'язаних із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій в Європейському Союзі.

Викладення основного матеріалу. Європейський Союз як найбільш впливове об'єднання держав в європейському регіоні покликаний забезпечувати їх інтеграцію в єдиний інформаційний простір. Така інформаційна інтеграція здійснюється на основі концепції єдиної загальної інформаційної політики Євросоюзу. Вона являє собою ідеологію європейського співробітництва у сфері комунікацій, є втіленням програм і концепцій розвитку інформаційної сфери, спрямованих на співробітництво в галузі інформації та комунікації.

Європейський Союз є прикладом для розгляду процесів формування та реалізації багаторівневої інформаційної політики та взаємоузгодження цих рівнів між собою: глобального рівня, рівня ЄС та рівня окремих держав. Країни ЄС на глобальному рівні беруть участь у міжнародній інформаційній політиці (через участь в роботі спеціалізованих

установ ООН з питань освіти, науки, культури та комунікації, в рамках НАТО тощо). На національному рівні інформаційна політика кожної з держав-членів ЄС має своє втілення у регулюванні і розподілі інформаційних ресурсів, національного інфопростору, встановлює пріоритети для забезпечення національних інтересів. Регіональний вимір інформаційної політики ЄС втілюється у двох основних напрямках: через реалізацію європейської інформаційної політики в стратегіях, рамках і проектах міжурядових регіональних організацій, таких, як Рада Європи, ОБСЄ, ЦЄІ, та через інформаційну політику як спільну політику ЄС.[1]

Інформаційно-комунікаційні технології становлять значну частину ВВП і зайнятості ЄС. ІКТ є універсальною технологією і за останні роки завдяки інвестиціям в ІКТ продуктивність праці в ЄС збільшилась наполовину. За допомогою ІКТ розвивається інноваційна продукція, а кошти, витрачені на комп'ютерні технології сприяють підвищенню продуктивності праці, яка у багато разів вища, ніж при інвестуванні в інші галузі. Тому на сучасному етапі розвитку суспільства ІКТ привертають все більшу і більшу увагу громадськості. Дослідження в цій галузі збільшуються з кожним днем, в неї вкладається все більша кількість людських і грошових ресурсів. Ця проблема актуальна не лише для європейського суспільства, а й для світового суспільства, в цілому. Тому розглядають її також, використовуючи досвід інших передових країн світу і формуючи власну стратегію вирішення.

Багато питань, пов'язаних з електронними комунікаціями і ЗМІ представляють спільний інтерес для багатьох країн по всьому світу. Таким чином, ЄС співпрацює з багатьма країнами та міжнародними організаціями, представляючи європейські інтереси і активно пропагуючи переваги інформаційного суспільства та культурного різноманіття для всіх людей.[2]

Висновки. Етика як наука на емпіричному рівні описує мораль, на теоретичному – її пояснює. Таким чином вона сприяє критичному осмисленню, обговоренню, утвердженню і забезпеченню нормативно-ціннісних критеріїв та орієнтирів актуальної людської моральності. Як філософська дисципліна етика розширює духовне видноколо особистості, з'ясовує для неї зміст і значення моральних цінностей та проблем, утверджує і розвиває культуру філософсько-етичного мислення і дискусій, стимулює власний духовно-моральний пошук, моральну творчість людини.

Інформаційна політика ЄС є важливим інтегруючим фактором для етичних рамок Європи, адже її мета – формувати інфопростір і протидіяти інформаційним загрозам. Така інформаційна інтеграція здійснюється на основі концепції єдиної (загальної) інформаційної політики Євросоюзу, а також реалізується через розроблені стратегії, програми і проекти міжурядових регіональних організацій, у рамках яких розглядаються і вирішуються проблеми становлення інформаційного суспільства в Європі, розвитку «інфраструктури», інформаційних комунікаційних магістралей, телекомунікаційних мереж, проблеми інформаційної економіки, електронної комерції тощо.[3]

Перспективи подальших досліджень. Інтерес для подальшого дослідження етики інформаційно-комунікаційних технологій в Європейському Союзі, буде зростати, адже ця галузь політики тільки починає розвиватись і тому з кожним роком будуть прийматись різні закони і тому будуть ще глибше досліджуватись питання етики.

Джерела:

1. Белоусова Н. Еволюція розвитку та особливості формування інформаційної політики європейського союзу [Електронний ресурс] / Н. Белоусова, Д. Квартенко. – Режим доступу: <http://stud24.ru/communication-connection/jevoljuciya-razvitiya-i-osobennosti-formirovaniya/458262-1734785-page1.html>

2. Семенченко І. Ю. Діяльність органів ЄС у сфері ІКТ [Електронний ресурс] / І. Ю. Семенченко. – Режим доступу:

http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2010/Pravo/67035.doc.htm

3. ICT & Ageing [Electronic Resource] // European Study on Users, Markets and Technologies.– Mode of access: <http://www.ict-ageing.eu/>.